

19. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

19.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa web sitesinde bulunan Birimler, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), kararlar, kılavuzlar, yönetmelik ve yönergeler, esas ve usuller, kriterler, kararnameler, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri ve Eğitim Bilgi Sistemi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				4/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 3 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 7 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	2			2 etkinlik: HIV ve AIDS (2018), Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Kadın Hakları Çalıştayı (2019) / 277 akademik yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				3/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	2			12 etkinlik
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			3 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		7	28

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Eğitim Bilgi Sistemi içerisinde anahtar sözcük taramasıyla proje kapsamında ilgili 10 derse ulaşılmıştır. Derslerin 3'ü lisans, 7'si lisansüstü programları kapsamındadır. Kadın sağlığı üzerine 4, cinsel saldırı ve suç üzerine 2 ders olmak üzere diğer dersler toplumsal cinsiyet, nefret suçu, sosyal eşitsizlik ve insan hakları ihlalleri kapsamındadır.

Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi ve YÖK TEZ veritabanında LGBTİ+ odaklı veya kapsayıcı 277 yayına ulaşılmış olup bunların 19'u lisansüstü tezi, 258'i üniversite öğretim üyelerinin akademik çalışmasıdır.

Cerrahpaşa TÖB (Tıp Öğrencileri Birliği) topluluğunun LGBTİ+'lar özelinde 12 etkinliği bulunmaktadır. Ayrıca üniversitede Pozitif Yaşam Derneği iş birliğiyle HIV ve AIDS başlıklı etkinlik düzenlenmiştir.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				2/12
1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			
1.6. Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2			Diploma Yönergesi

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		1/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	1 etkinlik / Pozitif Yaşam (2018)
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	Farkında mıyız? Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Cinsiyet Temelli Şiddet (2017), Flört Şiddeti Akran Eğitimi (2021)
PUAN			4/26

Üniversitenin temel değerleri⁶⁰ arasında sayılan “etik değerler”in açıklaması olarak üniversite bünyesindeki faaliyet ve kararlarda sadece mevzuatın değil insan haklarını, onurunu ve etik değerleri gözetildiği belirtilmiştir. Mevzuat ve politika incelemesi için üniversitenin web sitesinde ve ilgili dokümanlarda “eşitlik”, “ayrımcılık”, “toplumsal cinsiyet”, “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi anahtar kelimeler ile arama yapılmış ancak toplumsal cinsiyet eşitliği ve LGBTİ+ haklarını desteklemeye yönelik herhangi bir içeriğe ulaşılamamıştır.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Diploma Yönergesinde⁶¹ mezun olmamış ya da diploması teslim edilmemiş öğrencilerin belgelerinde gerekli değişiklikler yapılarak teslim edileceği, mezuniyet sonrasında ise mahkeme kararıyla değişen kimlik bilgileri doğrultusunda yeni diploma hazırlanacağı ifade edilmiştir.

Cerrahpaşa TÖB (Tıp Öğrencileri Birliği) topluluğu tarafından taciz, mobbing ve şiddet gibi konular odağında LGBTİ+ kapsayıcı akran eğitimi ile panel gerçekleştirilmiştir.

60 İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Misyon, Vizyon ve Temel Değerler <https://istanbulc.edu.tr/tr/content/misyon-vizyon-ve-temel-degerler/temel-degerler#5600720031002D006C003800430045003800670038003100> (Son Erişim Tarihi: 15.03.2022).

61 İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Diploma Yönergesi 25.04.2019 tarihli 12 sayılı Senato Kararı.

19.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensubu olan 20 öğrenci 5 akademik personel ve 1 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 26 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 26 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	25,00	Örgütlenme ve Savunuculuk	21,43
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	14,42		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	17,31		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	27,89		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	25,96		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	11,54		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	27,89		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	42,31	Güvenli Alan	41,67
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	47,12		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	35,58		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,27	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	24,52
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	22,12		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,39		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	30,77		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	31,73		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	28,85		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	46,16	Akran Davranışları	50,64
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	50,00		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	55,77		
			TOPLAM	34,56

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 21,43, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 41,67, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 24,52, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 50,64 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa için toplam skor 34,56 olarak hesaplanmıştır.

19.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	37,50	Şiddet	40,75		
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	50,00				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	28,75				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	47,00				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	39,25	Akademik Faaliyetler	47,75		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	47,00				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	51,75				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	40,25				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	53,75				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	49,00				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	50,00				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	51,75				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	30,75			Barınma	29,75
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	28,75				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,75				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	32,50				
			TOPLAM	41,50		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik

Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 40,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 47,75 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 29,75 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa için toplam skor 41,50 olarak hesaplanmıştır.